

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка**

кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

“_1_”_вересня_2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДВИЩЕННЯ СПОРТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Освітньо-професійна програма Фізична культура і спорт

Факультет фізичного виховання

Форма навчання денна/заочна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма «Підвищення спортивної майстерності» для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт денна, заочна “1” вересня 2021 року- 14 с.

Розробник: доцент, кандидат педагогічних наук Бабаліч Вікторія Анатоліївна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту

Протокол від. “_1_”_вересня___2021 року № 1

В.о.завідувач кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту

(підпис) (Бабаліч В.А.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЕКТС – 11	Галузь знань 01Освіта	Вибіркова	
	Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
2-й		2-й	
Вид контролю:			
Залік-2 сем.		Залік-2 сем.	
Лекції			
Загальна кількість годин : денна/заочна 165/120 год.	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	4год.	10 год.
		Практичні	
		74 год	10 год.
		Семінарські	
		-/-	-/-
		Самостійна робота	
		87 год.	100год.
		Консультації	
-	-		
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання аудиторних- 5 Самостійної роботи – 87/100	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	4год.	10 год.
		Практичні	
		74 год	10 год.
		Семінарські	
		-/-	-/-
		Самостійна робота	
		87 год.	100год.
		Консультації	
-	-		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Підвищення спортивної майстерності» є формування у студентів системи знань стосовно педагогічних основ спортивного удосконалення в обраному виді спорту.

Провідними завданнями дисципліни є:

- 1) Ознайомити з організацією та структурою підвищення спортивної підготовки у вищому навчальному закладі.
- 2) Ознайомити з загальними характеристиками організації і проведення навчально-тренувальної роботи зі спортсменами у вищому навчальному закладі.
- 3) Ознайомити з видами спортивної підготовки (техніко-тактична, психологічна, фізична, теоретична);
- 4) Ознайомити з технікою виконання вправ в обраному виді спорту.
- 5) Підвищити рівень власної спортивної майстерності
- 6) Прищепити навички з організації та проведення змагань в обраному виді спорту .

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні компетентності:

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
4. Здатність працювати в команді.
5. Здатність планувати та управляти часом.
6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність бути критичним і самокритичним.
10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
3. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.
4. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
5. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
6. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.
7. Здатність до безперервного професійного розвитку.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
2. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

3. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

4. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

5. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

6. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

7. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

8. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

9. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

10. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи спортивної підготовки

Тема 1. Загальна характеристика системи підготовки.

Сучасні технології комплексної підготовки спортсменів. Структурні елементи підготовки спортсменів. Функції загальної теорії підготовки спортсменів.

Тема 2. Теоретична підготовка в обраному виді спорту.

Основи спортивної підготовки в обраному виді спорту. Загальні поняття, класифікація техніки тактики гри в обраному виді спорту.

Тема 3. Психологічна підготовка в обраному виді спорту

Підготовка спортсмена до тренувальних навантажень, підготовка спортсмена до змагань.

Тема 4. Задачі, засоби і методи спортивної підготовки.

Використання засобів і методів тренування в обраному виді спорту. Дидактичні та специфічні принципи навчання і тренування.

Тема 5. Методика навчання в обраному виді спорту.

Методика навчання техніки гри в обраному виді спорту. Методика навчання тактики гри в обраному виді спорту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва Розділів	Кількість годин											
	Денна/ перех. форма						Заочна/заочна перех. форма					
	усь- го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	л	кон.	с.р.		л	п	л	кон.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи спортивної підготовки												
Тема 1. Загальна характеристика системи підготовки	21		10			11	2	2	2			20
Тема 2. Теоретична підготовка в обраному виді спорту	36	2	16			19	2	2	2			20
Тема 3. Психологічна підготовка в обраному виді спорту	36		16			19	2	2	2			20
Тема 4. Задачі, засоби і методи спортивної підготовки	36	2	16			19	2	2	2			20
Тема 5. Методика навчання в обраному виді спорту	36		16			19	2	2	2			20
Разом за Розділом 1	165	4	74			87	120	10	10			100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Загальна характеристика системи підготовки.	10/2
2	Теоретична підготовка в обраному виді спорту	16/2
3	Психологічна підготовка в обраному виді спорту	16/2
4	Задачі, засоби і методи спортивної підготовки	16/2
5	Методика навчання в обраному виді спорту	16/2
	Всього:	74/10

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено

7. Самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальна характеристика системи підготовки Контроль: під час проведення практичних занять	11	20
2	Теоретична підготовка в обраному виді спорту Контроль: під час проведення практичних занять	19	20
3	Психологічна підготовка в обраному виді спорту Контроль: під час проведення практичних занять	19	20
4	Задачі, засоби і методи спортивної підготовки Контроль: під час проведення практичних занять	19	20
5	Методика навчання в обраному виді спорту Контроль: під час проведення практичних занять	19	20
	Разом за семестр	87	100

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено

9. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, консультації, робота в мережі Інтернет.

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Підвищення спортивної майстерності»:

- навчальні заняття;
- консультації
- самостійна робота студентів;
- робота мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- лекція з застосуванням мультимедійного обладнання;
- практичні заняття;
- самостійна робота

Лекції охоплюють основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни, розкривають основні проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Консультації (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного осмислення питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового заняття або перед іспитом.

При вивченні дисципліни використовують адекватні методи навчання.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; практичні - практична робота, вирішення задачі. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

У процесі вивчення дисципліни «Підвищення спортивної майстерності» застосовуються наступні методи навчання:

–*за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації* - словесні, наочні, практичні;

–*за характером пізнавальної діяльності учнів* - пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;

–*залежно від основної дидактичної мети і завдань* - методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок; методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;

–*класифікація з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання* - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні.

10. Методи контролю

Поточний контроль, захист реферату, підготовка повідомлення, доповіді, презентації, практичні завдання, контрольні роботи, залік.

Педагогічний контроль

Педагогічний контроль за навчально-професійною діяльністю студентів (магістрів) здійснюється в таких формах:

а) поточний контроль відбувається за результатами виконання самостійних робіт (опрацювання тематичної літератури, підготовка рефератів, конспектування першоджерел, виконання практичних завдань (складання конспектів, проведення стретчинг-розминки).

б) допуск до іспитів здійснюється наприкінці семестру на основі поточного контролю з урахуванням відвідування занять, підготовкою доповідей, рефератів, повідомлень, здача вимог практичного заняття, якості самостійної навчальної роботи;

Методи контролю та розподіл балів, що присвоюється студентам

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, консультацій, КСР і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Контроль по розділах здійснюється під час практичних занять і поточних консультацій і має на меті перевірку рівня знань студентів засвоєних протягом конкретного розділу.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

10.1. Поточний контроль

Поточний контроль успішності студентів здійснюється в усній та письмовій формах під час проведення практичних занять та під час КСР. Оцінка поточного контролю знань студентів виставляється за:

1. Систематичність та активність на практичних заняттях, при цьому оцінюється рівень знань продемонстрованих у відповідях і виступах на заняттях, активність при обговоренні дискусійних питань.

2. Відвідування практичних занять. При цьому враховується виконання усіх завдань практичного заняття, проведення практичного заняття.

3. Виконання домашніх письмових завдань, передбачених самостійною роботою студента.

4. Виконання тематичних контрольних робіт (при цьому оцінка виставляється за практичні навички та теоретичні знання яких набули студенти після опанування певної теми, за результатами тестування, відповідей на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, виробничих ситуацій, виконання індивідуальних занять, у тому числі підготовки рефератів).

Облік успішності здійснюється у відповідному журналі групи. На підсумковому занятті викладач розраховує і доводить до відома студентів середню із всіх поточних оцінок.

Критерії та норми оцінювання знань студентів

При оцінюванні знань, умінь і навичок студентів при вивченні курсу «Підвищення професійної майстерності» враховується:

1) наявність і характер засвоєння теоретичних знань і практичних вмінь (основ організації ПСМ у вищому навчальному закладі. техніка, тактика обраного виду спорту):

2) якість актуалізації знань з «Підвищення професійної майстерності» (оволодіння знаннями/уміннями і навичками техніко-тактичної взаємодії в обраному виді спорту).

Рекомендовано наступні критерії оцінки з кожного виду контролю:

Практичні заняття

Технічна підготовка в обраному виді спорту (критерії оцінювання додаються викладачем відділення)

Тактична підготовка в обраному виді спорту (критерії оцінювання додаються викладачем відділення)

Самостійна робота: підготовка конспекту за завданням

5,0 б. Студент повно і правильно виконав всі заплановані завдання: повно і ґрунтовно написав конспект, всі пункти плану виконані в повному обсязі, робота написана відповідно вимогам до написання того типу робіт (обсяг, структура, зміст оформлення) і захищена.

4,0 б. Конспект написаний за всіма вимогами, всі пункти плану розкриті але були допущені певні неточності, не виконано аналіз видів травм у обраному виді спорту. При захисті допускав помилки.

3,0 б. Конспект написаний стисло, не всі пункти плану розкриті повністю. Студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартів. Допускаються неповні відповіді по питанням, які вимагають фактичного матеріалу для підтвердження висунутих положень.

2,0 б. Конспект написаний стисло, не завжди повно розкрита тема. Під час захисту студент допускав неточності.

1,0 б. Конспект написаний формально не розкрита суть теми, не всі пункти розкриті, реферати оформлені не за всіма вимогами і не захищений або під час захисту допускались грубі помилки.

0 б. Конспект не підготовлений.

Усна відповідь

5,0 б. Глибоке розкриття одного з питань. Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко. Студент досить вільно й коректно користується методичною термінологією. Він володіє повним запасом методичних термінів. Виконуючі практичні завдання, студент повно і правильно виконав всі заплановані завдання: вільно володіє матеріалом, розуміється в спрямованості технічних характеристик виду, висвітлює питання з основ медико-біологічних засобів у сучасній підготовці спортсмена з позицій структурно-програмованого навчання. До практичного заняття підготовлений конспект за завданням. З представленими усіма пунктами плану.

4,0 б. Вільне володіння матеріалом. Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного. Виконуючі практичні завдання, студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартів. При розв'язанні завдань може наводити окремі приклади на підтвердження і обґрунтування певних положень медико-біологічних засобів у сучасній підготовці спортсмена. Конспект написаний за всіма пунктами плану, однак аналіз помилок невиконаний у повному обсязі.

3,0 б. Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних термінів. Виконуючі практичні завдання, студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартів. При розв'язанні завдань не завжди може наводити приклади на підтвердження і обґрунтування певних положень медико-біологічних засобів у сучасній підготовці спортсмена.

2,0 б. Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені. Студент майже не користується методичною термінологією. Його запас методичних термінів мінімальний. Виконуючі практичні завдання, студент володіє матеріалом на початковому рівні. Здатний зробити аналіз медико-біологічних засобів у сучасній підготовці спортсмена тільки в обраному виді спорту по логічно виділеним критеріям.

1,0 б. Студент не відповідає на запитання. Розрізняє основи медико-біологічних засобів у сучасній підготовці спортсмена на рівні образного сприйняття.

Від 0 б. відсутня відповідь

Критерії оцінювання повідомлення

При оцінці відповіді необхідно виділити наступні елементи:

Актуальність описаної проблеми та реальність запропонованого механізму вирішення даної проблеми.

Подання власної точки зору (позиції, ставлення) при розкритті проблеми.

Розкриття проблеми на теоретичному рівні (у порівнянні і з обґрунтуваннями).

Логіка в аргументації свої точки зору, врахування реальних обставин суспільного життя та власного життєвого досвіду.

Оригінальність підходу до вирішення проблем.

Узгодженість в тексті ключових тез та аргументів.

Несуперечність особистісних суджень.

5,0 б. Відображена світоглядна позиція автора, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти або особистий досвід.

4,0 б. Представлено власну точку зору (позицію, ставлення) при розкритті проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, з обґрунтуваннями, з достатнім використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Власна думка аргументована фактами або особистим досвідом.

3,0 б. Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти.

2,0 б. Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами або власним досвідом.

1,0 б. Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без аргументації. Проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання.

0 б. Повідомлення не зроблено

10.2. Контроль успішності студентів

Розподіл балів за темами Розділів:

Наведена максимальна кількість балів, яку може отримати студент протягом розділу. А також максимальна кількість балів за виконання певного завдання у цьому розділі.

Оцінювання студентів денної/заочної форми навчання

Розділ 1. Основи спортивної підготовки

5 балів x2 – усна відповідь на практичному занятті

5 балів x 11 – виконання практичних навичок

5 балів – підготовка реферату

5 балів – підготовка конспекту за завданням

5 балів – підготовка комплексу вправ

КР – 20 балів

10.3. Підсумковий контроль

З дисципліни «Підвищення спортивної майстерності» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці другого семестру.

11. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота					КР	Сума
Розділ 1						
T1	T2	T3	T4	T5		
10	15	10	25	20		
Бали за Розділ						
10 (5 сам. роб)	15 (15 сам. роб)	10 (10 сам. роб)	25 (5 сам. роб)	20 (5 сам. роб)	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

		повторного складання	повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); нормативні документи; наочність тощо.

Лекційний курс

- тексти (конспекти) лекцій – в роздрукованому варіанті на кафедрі ТМ ОПС;
- методичне забезпечення самостійної роботи студентів з опрацювання розділів – надруковано навчально-методичний комплекс з дисципліни «Підвищення спортивної майстерності» на кафедрі ТМ ОПС;
- система діагностики засвоєння навчального матеріалу лекцій – додається.

Практичні заняття

- інформаційне та методичне забезпечення самостійної роботи студентів – представлена інформація в основній і додатковій літературі, яка знаходиться у бібліотеці ФФВ;
- система діагностики – додається перелік контрольних робіт, тести, критерії оцінювання.

Самостійна робота студентів (самостійне вивчення частини змісту програмового матеріалу)

- методичні рекомендації з виконання – надруковано навчально-методичний комплекс з дисципліни «Підвищення спортивної майстерності» на кафедрі ТМОПС;
- система діагностики - додається.

Література для вивчення дисципліни

Основна

1. Вайцеховский С.М. Книга тренера / Сергей Михайлович Вайцеховский. – М.: Физкультура и спорт, 1971. – 312 с.
2. Волков В.М. Спортивный отбор / В.М. Волков, В.М. Филин. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 176 с.
3. Волков В.М. Тренеру о подростках / Владимир Михайлович Волков. – М.: Физкультура и спорт, 1973. – 76 с.
4. Волков Л.В. Вибір спортивної спеціалізації / Леонід Вікторович Волков. – К.: Здоров'я, 1973. – 164 с.
5. Волков Л.В. Обучение и воспитание юного спортсмена / Леонид Викторович Волков. – К.: Здоров'я, 1994. – 144 с.
6. Волков Л.В. Основы спортивной подготовки детей та підлітків: Навч. посіб. / Леонід Вікторович Волков. – К.: Вища школа, 1993. – С. 60 – 75.
7. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Леонид Викторович Волков. – К.: Олимпийская литература, 2002. – С. 3. – 37.
8. Деркач А.А. Педагогика и психология деятельности организатора детского спорта / А.А. Деркач, А.А. Исаев. – М.: Просвещение, 1985. – 336 с.
9. Деркач А.А. Педагогическое мастерство тренера: монография / А.А. Деркач, А.А. Исаев. – М.: Физкультура и спорт, 1981. – С. 95 – 125.
10. Маленюк Т.В. Початкова та базова підготовка спортсменів: теоретико-методичні та організаційні аспекти. Навч. посібник / Т.В. Маленюк, Н.Г. Собко. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2018. – 210 с.
11. Собко Н.Г. Управління підготовкою юного спортсмена. Навчально-методичні матеріали / Н.Г. Собко, С.Г. Собко. – Кіровоград, 2010. – 68 с.

Допоміжна

1. Алабин В.Г. Многолетняя тренировка юных спортсменов / В.Г. Алабин, А.В. Алабин, В.П. Бизин. – Харьков: Основа, 1993. – 244 с.
2. Белорусова В.В. Воспитание в спорте / В.В. Белорусова. – М.: Физкультура и спорт, 1977. – 98 с.
3. Благущ П.К. Теория тестирования двигательных способностей / П.К. Благущ. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – 166 с.
4. Боген М.М. Обучение двигательным действиям / М.М. Боген. – М.: Физкультура и спорт, 1985. – 192 с.
5. Бриль М.С. Отбор в спортивных играх / М.С. Бриль. – М.: Физкультура и спорт, 1980. – 128 с.
6. Булгакова Н.Ж. Отбор и подготовка юных пловцов / Н.Ж. Булгакова. – М.: Физкультура и спорт, 1986. – 192 с.

7. Волков Л.В. Возрастная периодизация тренировочных нагрузок в спортивной подготовке детей и подростков / Леонид Викторович Волков. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – 26 с.
8. Волков Л.В. Спортивная подготовка детей и подростков / Леонид Викторович Волков. – К.: Вежа. – 1998. – 190 с.
9. Волков Л.В. Теория спортивного отбора: способности, одаренность, талант / Леонид Викторович Волков. – К.: Вежа, 1997. – 128 с.
10. Волков Л.В. Физические способности детей и подростков / Леонид Викторович Волков. – К.: Здоров'я, 1981. – 20 с.
11. Вяткин В.А. Роль темперамента в спортивной деятельности / В.А. Вяткин. – М.: Физкультура и спорт, 1978. – 138 с.
12. Гужаловский А.А. Развитие двигательных качеств у школьников / А.А. Гужаловский. – Минск: Народна асвета, 1978. – 88 с.
13. Гуцало Е.У. Психологические основы воспитательной деятельности. – Кировоград: РВВ КДПУ им. Владимира Винниченко, 2003. – 178 с.
14. Дембо А.Г. Врачебный контроль в спорте / А.Г. Дембо. – М.: Медицина, 1988. – 288 с.
15. Демчишин А.А. Спортивные и подвижные игры в физическом воспитании детей и подростков / А.А. Демчишин, В.Н. Мухин, Р.С. Мозола. – К.: Здоров'я, 1989. – 168 с.
16. Душанин С.А. Самоконтроль физического состояния / С.А. Душанин, Е.Н. Пирогова, Л.Л. Иващенко. – К.: Здоров'я, 1980. – 120 с.
17. Запорожанов В.А. Педагогический контроль в спорте / В.А. Запорожанов. – К.: Здоров'я, 1990. – 148 с.
18. Келлер В.С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / В.С. Келлер, В.М. Платонов. – Львів: Українська спортивна асоціація, 1993. – 269 с.
19. Кличко Вит. Бокс: теория и методика спортивного отбора / Вит. Кличко. – К.: Нора-принт, 1999. – 76 с.
20. Куц А.С. Модельные показатели физического развития и двигательной подготовленности населения центральной Украины / Александр Сергеевич Куц. – К.: Искра, 1993. – 256 с.

13. Інформаційні ресурси

old.sibsport.ru/.../sibsport.../c16713a213ebf127	«Актуальные вопросы развития детского и юношеского футбола»
russian.people.com.cn ›	О развитии детского и юношеского спорта в Узбекистане.
professionali.ru/.../fondrazvitiya-dyetskogo-i-j	Фонд Развития Детского и Юношеского Спорта ...
krvuzcdyt.krimeu.com/ru/... /etapi-razvitiya.htm	КРВУЗ "Центр детского и юношеского творчества .
matvienkov.org.ua/.../sergejmatvienkov-razvit	Развитие и поддержка детского и юношеского спорта 11 лют. 2014 - Сергей Матвиенков: «Развитие и

	поддержки детского и юношеского спорта — важное звено в деле воспитания здорового поколения».
www.list-org.com/company/3629225	Благотворит. фонд развития детского и юношеского спорта
gazeta.ua/ru/articles/kiev...sporta/503107 -	А. Попов 19 черв. 2013 - "Развитие спорта, в первую очередь детского и молодежного, – это не то на чем можно экономить.
www.amberball.info/.../стратегия-развития	Стратегия развития детского и юношеского футбола ...
kr.ua › Общество ›	20 вер. 2013 - Александр Попов посетил Дворец Спорта на Троещине ... спортивный бассейн; детский бассейн и бассейн для грудничков;
fksk.org.ua/index.php/sport/sport-youth	Федерация конного спорта Киевщины
www.nagolos.com.ua/.../17155-kogo-rugat,-esl...	Кого ругать, если спорта не знают дети 25 бер. 2013 - Недавно мы писали, что Президент Украины раскритиковал Дмитрия Табачника за упадок детских и юношеских спортивных школ.
krvuzcdyt.krimeu.com/.../sportivno-tezhniche...	КРВУЗ «Центр детского и юношеского творчества» Свои первые шаги в гимнастике в стенах КРЦДЮТ начинали Заслуженный мастер спорта Украины, Олимпийская чемпионка Атланты Екатерина Серебрянская
detgorodok.com.ua/sport.../sport-i-deti-v-ukra...	Спорт и дети в Украине — «ДЕТСКИЙ ГОРОДОК» сайт ... 1 черв. 2014 - И что можно сказать о развитии детского спорта в нашей стране ... И, тем не менее,
	детский и юношеский спорт в Украине развивается
www.sokol.kiev.ua › ... › Детский хоккей	Стартовал детско-юношеский чемпионат Украины по хоккею среди детско-юношеских спортивных школ
timenews.in.ua/.../vzaporozh-e-tsentr-detskogo...	29 трав. 2014 - В Запорожье Центр детского и юношеского творчества подвела итоги ... 13 отличников образования Украины, 2 мастера спорта.

<p>gazeta.ua/ru/...za...sportivnyh .../503490</p>	<p>Киев за два года откроет еще десять ДЮСШ. 21 черв. 2013 - Ключевая задача проекта – сделать спорт доступным для всех киевлян, ... расходы на развитие детского и юношеского спорта. ... Вас также могут заинтересовать свежие новости Украины и мировые на Gazeta.ua.</p>
<p>irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...</p>	<p>Система розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні. автор НС Сітнікова - 2013 база, цільові програми, дитячо-юнацький спорт, шляхи вдосконалення. І. Вступ. Волков Л.В. Детский и юношеский спорт: методология.</p>
<p>Источник: menshealth.com.ua</p>	<p>Дети, которые научились плавать в раннем возрасте, развиваются быстрее, чем те, кто научился этому поздно. Об этом свидетельствуют результаты исследования австралийских учёных.</p>